

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 35.

Articole și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concure, inserțiuni și taxe de abonament se trimit administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ-ȘCOLĂȘTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECĂ.

ABONAMENTUL:
Pe un an 10 coroane.
Pe jum. an 5 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 14 franci.
Pe jum. an 7 franci.

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

De pe câmpul de războiu.

Un profesor de al nostru oficer în rezervă ne scrie: »Am fost destinat de acasă pentru prima linie de foc, cu toate acestea am scăpat teafăr până azi; pot mulțumi numai și numai lui Dumnezeu. Toți sunt în războiu pătrunși de o deosebită religiositate; atâtea cruci și atâtea evlavie amestecată cu vitejie«.

Iată cuvinte isvorite din sufletul ce luptă cu moartea. »Atâtea cruci și atâtea evlavie amestecată cu vitejie«. În cuvintele acestea ni-se renoesc amintirile învingerilor lui Constantin cel mare în semnul crucii; bisericile ridicate de Ștefan cel mare în semnul biruințelor lui asupra semilunii și răsunetul acelor mari spirite în eroul vremilor noastre acum decedat marele rege Carol care în testamentul său se desparte de lume cu sublima declarație: »am trăit și mor cu deviza mea, care strălucește în armele României: »Nihil sine Deo«.

Inspirați de învățăturile istoriei ziceam la începutul războiului, când vedeam încercarea cea mare a fiilor noștri în fața morții, că spiritul religios e focul sacru al vitejiei și iată din sufletul războiului ne răsună prin rostul amicului nostru admirația cum crucea și evlavie amestecată cu vitejia e semnul biruinței și astăzi cum a fost de când crucea s'a înălțat în inimile creștinilor.

Spiritul modern luase în taină religiunea, o calificase de o naivitate a vârstei copilărești a omeniei. Părea că oamenii nici nu se mai știu rugă lui Dumnezeu. Dar iată, că războiul i-a învățat a se rugă lui Dumnezeu și pe cei ce n'au știut a se rugă. Sentimentul de dependență s'a înălțat și peste prejudiții și peste îndoeli și peste necredință, către puterea supranaturală a D-zeirei. Dar atâtea nu e destul, n'avem să rămânem numai la sentimentul dependenței al religiunilor naturale, ci trebuie acum cu îndoite puteri a lucra la conștiința religioasă, ca principiu de viață.

Sguduirile mari renașc popoarele. Mai mari sguduiuri decât aceste ale zilelor noastre n'au fost de când există lumea. E imposibil ca lumea să nu-și revină în ori, se nu revină la conștiința, că nihil sine Deo, nimic fără Dumnezeu.

Preoțimea din Arad a mărturisit și cuminecat pe răniții veniți de pe câmpul de războiu

și nu se poate descrie evlavie cu care au primit împărtașirea cu cele sfinte și ușurarea lor sufletească. Acum umplu biserica cei ce se pregătesc de războiu, la o predică rostită de pe amvon, în care erau chemați a-și curăți sufletele și a pleca sfințiți în războiu, Dumineca trecută au venit cu toții să se mărturisească și să se cuminece. Sunt semne de renoire sufletească.

Credința noastră mărturisită în coloanele acestei foi, în timp de pace și în timp de războiu deopotrivă că numai sufletele religioase sunt capabile de concepțiuni și de fapte mari, de iubirea de patrie, de eroism, și-a aflat o clasică probațiune în nemijlocita mărturisire a sufletului înălțat din gura morții, că religiositatea este amestecată cu vitejie, unde e una e și cealaltă numai sufletul credincios știe muri pentru cinstea lui de om.

Biserica este aici biruitoare, pentru că ia dă eroi armatelor.

In hoc signo vinces.

Pe urmele lui Hristos.

De preotul G. Petrov traducere de arhimandritul Nicodim Munteanu.

Deșteptarea.

(Urmare)

Din acest minut în viața lui Henri Maczel se începu un nou capitol. Cu toate acestea, în momentul de față nimeni, nici chiar el singur nu credea, că această întâmplare va produce atâtea prefacere în modul său de a vedea lucrurile, în toate convingerile sale și în însăș modul său de viață.

Credincioșii se imprăștiară în tăcere. Cele petre-cute produsese asupra tuturor o mare impresie. Toată săptămâna în oraș n'a fost vorba decât de bolnavul străin, a căruia stare, după declarațiunea doctorului, dădea puțină speranță de îndreptare.

Maczel și femeea sa arătară bolnavului cea mai delicată îngrijire. Ei stăteau neclintiți lângă dânsul ziua și noaptea. Bolnavului însă îi era din ce în ce mai rău. El cădea adesea în nesimțire și neconțenit chemă pe fică-sa. Fetița fu chemată telefonic și către sfârșitul săptămânei se află lângă tatăl său. Bolnavul ținând de mână pe fică-sa, zise cu lacrimi către Maczel:

— Știu c'am să mor ș'am să mor curând; aceasta însă nu mă mai înspăimântă acum, nu mă mai chinuște. Acum sunt liniștit, sunt liniștit și pentru fetiță și pentru mine însu-mi. Fica mea nu se va prăpădi

aci la voi; voi îi veți regula viitorul și eu sunt liniștit. Văd, că tot se mai găsește pe pământ dragoste creștinească. Voi ați făcut pomană cu mine, pomană mare. Cred că așa ar fi făcut și Hristos. Din pilda voastră m'am încredințat bine, că dac'ar vrea oamenii, ar putea totdeauna și în toate împrejurările să imiteze pe Hristos, să pășească pe urmele Lui...

Bolnavul vorbea din ce în ce mai rar. Respirația i-se curmă. Eră vădit, că i-se apropiă sfârșitul.

— Scumpe pastor, — începui din nou bolnavul, apucând pe Maczel de mână, — dac'ați ști cătu-i de ușor de murit cu credința în Hristos, în puterea iubirei și dreptății Lui!... Spuneți-le-o lor, acelora, cărora eu le-am vorbit în biserică... chemați-i la Hristos... veniți la Hristos... mergeți după El... îndemnați și pe alții să pășească pe urmele lui Hristos... Numai pe calea asta pot oamenii să fie frați... Numai aicea se poate găsi pacea sufletească... și mângăere în viață...

Bolnavul se sgudui, se întinse, cuprinse cu ochii toată camera, își opri o clipă privirea asupra unui crucifix și încet adormi somnul de veci. Pastorul căzu în genunchi și se rugă îndelung. El slăbise mult săptămâna asta; devenise melancolic și gânditor.

Muncitorul muri duminică, în revărsatul zorilor. Dimineața aceea fu din cele mai splendide. Maczel privea pe fereastră cum răsare soarele și în sufletul său, ca și în natură, se adăoga din ce în ce mai mult lumina.

— Dormi în pace, răposatul meu frate — zise pastorul, privind spre mort. — Tu n'ai murit în zadar. Prin moartea ta noi, cei ce am rămas în viață, căpătăm un impuls spre învierea, spre înnoirea noastră duhovnicească. Nu se poate ca ultimele tale cuvinte și moartea ta să treacă pentru noi fără urmă. Suferințele tale, ca și suferințele a mii de sărmani asemenea ție, sunt un neîntrerupt reproș pentru conștiința noastră creștină. Mai înainte noi nici nu ne gândeam la aceste suferințe, ne închideam ochii în fața lor; urechi aveam și nu auzeam; priveam și nu vedeam. Acum vălul a căzut. Murind tu de mizerie și de foame aicea în mijlocul nostru, a sătuirilor tăi frați, moartea ta vădește sărăcia noastră duhovnicească. Creștinismul nu trebuie să fie numai în vorbe, ci mai cu seamă în fapte, în viețuire după învățătura lui Hristos. Noi cântăm nesfârșite imne lui Hristos, dar imnul cel mai plăcut Lui este viața plină de dragostea Lui. Tu ne-ai dat cea mai bună lecțiune. Noi n'o vom uita... cel puțin eu, — zise cu hotărîre Maczel.

Eră timpul de mers la biserică. Lume în această duminică veni mai multă ca altădată și pe fețele tuturor se vedea zugrăvită un fel de melancolie. Fiecare par'că presimțea, că are să fie o slujbă deosebită astăzi, că astăzi are să se întâmple ceva deosebit. Sosi în fine timpul predicii.

Predica din acea zi fu extraordinară. Nimenea nu-și amintea, ca pastorul să fi vorbit vreodată fără caet. De când eră el pastor, totdeauna își scrisese predicile sale. Acum însă el vorbi fără nici o hârtie în mână și vădit eră agitat. Eră vădit, că o idee căută să-și facă eșirea și el nu știă cum s'o exprime. La sfârșitul predicii, pastorul închizând Biblia, se opri la marginea amvonului și, privind la păstoriții săi, începui să vorbească despre întâmplarea de duminică trecută.

— Fratele nostru, — zise el, — a trecut astăzi de dimineața către Domnul. Moartea lui, cuvintele lui înainte de moarte, precum și apariția și cuvântarea ținută de el aicea, în biserică, duminică trecută, au produs asupra mea o impresie extraordinar de mare.

Toate acestea au ridicat înaintea mea o întrebare, pe care mai înainte eu nu mi-am pus-o niciodată, și anume: *Ce însemnează a urma lui Hristos?* Eu nu voesc să reprosez cuiva; n'am de gând să mă justific nici pe mine însumi, sau raportul nostru către sârmanul răposat și în genere către aceia, pe cari îi reprezentă el. Dar eu cred, că cuvintele celui om sunt pline de un adevăr amar pentru noi; că noi trebuie sau să ne încercăm a răspunde la întrebarea pusă de el, sau să primim osânda în calitate de ucenici nevrednici ai lui Hristos, că adică noi cu vorba zicem că imităm pe Hristos, iar cu fapta facem tocmai împotriva voinței și învățătorei Lui. Toată săptămâna m'au chinuit aceste gânduri și m'am hotărît să vă împărtășesc și vouă cugetele, care s'au ridicat în mintea mea și care pot fi un răspuns la cele ce s'au spus aici duminică trecută.

Henri Maczel tăcu și privi pe păstoriții săi. El avea înaintea sa persoane serioase și cu greutate. Aci se aflau: Eduard Normand, redactorul jurnalului „Noutățile zilei” din Raimond; Alexandru Pauer, directorul atelierului căilor ferate; Donald Marté, directorul Colegiului din Lincoln, din apropierea Raimondului; William Gopson, pictor bine cunoscut, al căruia penel ingenios crease „Ospățul Bacanalelor”, „Sărbătoarea lui Dionisie” și „Jocul Amazoanelor”. Mai departe stăteau: Richard Stock, floarea baroului local; Olivier Couwel, directorul teatrului și al celei mai bune trupe din oraș, și Milton Whright, unul din cei mai mari comercianți din Raimond, care avea în prăvăliile și biurourile sale peste o mie de impiegăți. Se mai aflau de asemenea: doctorul West, om încă tânăr, dar de o reputație demnă de invidiat; tânărul Gesper Caisse, autorul unei scrieri ce-i crease un mare nume; după aceia d-șoara Virginia Pech, care de curând, în urma morții tatălui său, căpătase o moștenire de multe milioane, și prietena ei Rachila Winslow, care posedă o voce minunată și eră fala corului bisericesc.

Când Henri Maczel privea astăzi în față pe aceștia, el se gândea, cam câți din ei ar răspunde oare la propunerea, ce curând avea să le facă. El continuă vorba începută, alegându-și încetinel cuvintele, ceace producea asupra ascultătorilor o puternică impresie, cum nu mai încercase ei nici odată până acum, chiar nici când pastorul eră mai entusiasmă. Se părea, că pastorul le țintuea fiecare cuvânt cu piroane în inima lor.

— Ceace vreau să vă propun, nu trebuie să vi-se pară lucru neobișnuit sau irealizabil, — zise Maczel. — Totuș eu bănuiesc, că așa vor privi chestiunea mulți dintre d-voastră. Pentru ca să fiu bineînțeles, voiu vorbi deadreptul și fără nici o ocolire: Cine dintre d-voastră dorește să-și ia în mod cinstit și serios obligațiunea, ca timp de un an de zile să nu facă nimic, fără să-și pună mai întâi întrebarea: „ce-ar face Hristos în cazul dat? Cum ar proceda el în locul meu în împrejurarea de față? Binecuvânta-va El oare fapta mea? Procedez eu oare după voea Lui?” Cei ce voiesc să-și ia o asemenea obligațiune, să-și țină apoi cuvântul dat în fața colegilor lor de societate, fără să se uite cătuși de puțin la consecințe. Bine înțeles, eu sunt cel dintâi, care mă înscriu în acest cerc... Exprimatu-mi-am eu oare clar ideea mea? Cei ce doresc să se înscrie în acest cerc, sunt rugați să rămână după sfârșitul slujbei aicea și să treacă în biblioteca bisericii. Acolo vom vorbi mai amănunțit despre planul nostru. Cuvântul nostru de ordine va fi: „pe urmele Lui”. Cu alte cuvinte noi vom pași pe urmele lui Isus așa de exact și de neșovăelnic, cum a învățat El singur pe ucenicii săi să facă. Și aceia, cari își vor lua obligațiunea

aceasta, trebuie să o țină cu sfințenie un an de zile întreg, începând chiar din ziua de astăzi, fără să se uite la ceva.

Henri Maczel din nou se opri și privi din nou pe păstorii săi. E greu de spus impresia, ce a produs această propunere, în aparență foarte simplă, asupra auditorilor. Ei se uitau cuprinși de mirare unul la altul. O astfel de interpretare și aplicare a învățării lui Hristos nimănui nu-i venise până acum în minte. Toți erau deprinși să se considere creștini, să vorbească din când în când de Evanghelie, să asculte dumineca și sărbătoarea slujba bisericească și predica despre Hristos și învățătura Sa, dar... a trăi totdeauna și întru toate după această învățătură, a o împlini cu fapta în toate împrejurările din viață, — acestea... acestea nimănui niciodată nu-i trecuse prin cap.

Propunerea produsese o nedumerire generală. Negreșit, toți pricepuse pe Maczel, dar vorbele lui erau atât de neașteptate, atât de neobișnuite...

Maczel trecu în altar și până să-și desbrace vestimintele de slujbă, biserica se goli. El se îndreptă spre bibliotecă și intrând înăuntru, rămase aproape surprins la vederea publicului ce se afla acolo. Dânsul nu se așteptase, să se găsească așa de mulți, cari să dorească a da făgăduința să urmeze lui Hristos. În bibliotecă se adunaseră vre-o cincizeci de persoane. Aci se află Rachila Winslow, Virginia Pech, Normand, Donald Marte, Alexandru Pauer, Richard Stock, Doctorul West, etc.

Pastorul închise ușa după sine și se opri în fața adunării. El eră palid și buzele-i tremurau de emoțiune.

— Acesta-i lucrul Domnului — zise el. — Pe noi însuși Dumnezeu ne-a adunat aicea. Să ne rugăm deci Lui, ca să ne țină în calea voinței Sale și să ne dea putere să urmăm pe calea Lui, pe calea iubirii desăvârșite și a celei mai curate dreptăți.

După terminarea rugăciunii, urmară câteva secunde de liniște adâncă. Capetele tuturor erau plecate. Fața lui Henri Maczel eră udă de lacrimi. Dacă făgăduința dată de ei, de a pași pe urmele lui Hristos, ar fi fost consunțită printr'un glas tunător din cer, tot n'ar fi simțit ei mai lămurit binecuvântarea d-zeească. Astfel se începă cea mai serioasă mișcare din câte au fost cândva în societatea din Raimond.

— Noi cu toții pricepem, — începă Maczel, — ce făgăduință am dat. Noi ne obligăm, ca în viața noastră de toate zilele, ordecâteori va fi vorba să întreprindem ceva, totdeauna să ne întrebăm mai întâi pe noi înșine, fără să ne gândim la consecință: „ce-ar face Isus Hristos în cazul dat? Cândva am să vă istorisesc misterioasa schimbare, ce s'a produs în viața mea, în cursul acestei săptămâni. Acum nu pot: nu m'am dumerit încă deplin asupra celor ce s'au petrecut cu mine. Deocamdată eu simt, că a mai trăi cum am trăit până acum, este peste putință. Sentimentele ce am încercat de dumineca trecută incoace, mi-au descoperit până la evidență chipul greșit cum pricepeam eu datoria de următor al lui Hristos și mă văd nevoit să dau astăzi o nouă făgăduință. Singur n'am îndrăsnit să mă hotărâsc la aceasta. Prin limba sârmanului, care a murit, Domnul a vorbit sufletelor noastre. Acesta a fost un strigăt de chiamare, îndreptat către noi toți. De aceea și eu m'am adresat tuturor cu propunerea mea. Sunteți dispuși să vă spuneți hotărât părerea voastră?

— Eu sunt dispusă, — zise Rahila Winslow, — dar o mică nedumerire. Eu nu prea pricep de unde vom lua noi cunoștința: cam cum ar proceda Hristos în cutare sau cutare împrejurare? Cine-mi va spune mie, cum ar fi procedat El în locul meu într'un caz

dat? Pe ce voi putea cunoaște că a binecuvântat El sau nu fapta mea? Astăzi viața s'a complicat. Multe din viața noastră de astăzi nu existau pe vremea Mântuitorului. Cum pot eu să știu ce-ar face El, sau ce-ar binecuvânta și ce nu?

— Și apoi ce-ar fi, dacă cineva ar zice de purtarea mea, că Hristos n'ar fi făcut așa? — întrebă Normand, redactorul „Noutăților zilei“ din Roimond.

— Numai decât unul ar crede că Hristos într'un anumit caz ar fi procedat așa, iar altul ar crede că ar fi procedat altmintrelea, și-ar respinge părerea celui dintâi. Cine va aplană neînțelegerile? Fi-va oare posibil a aplica aceleași concluziuni la toate cazurile posibile? — întrebă Donald Marte.

Henri Maczel tăcu un moment și apoi răspunse:

— Eu nu cred, că avem nevoie să ne așteptăm la neînțelegeri. Dacă cineva urmează lui Hristos în chip cinstit, sincer și cu bună judecată, eu nu pot prevedea nedumeriri nici în mintea noastră, nici în judecata altora. Dacă Isus Hristos a servit de pildă pentru toată lumea, fără îndoială vom putea să-i urmărim și noi. Credeți d-voastră altmintrelea?

Cu toții căzură de acord. După câteva minute de discuție, se hotărî, ca peste două săptămâni să se stabilească întruniri regulate, în care să se comunice experiențele făcute de fiecare în calea „pe urmele lui Hristos“. Henri Maczel făcu o nouă rugăciune. Și din nou, ca și la cea d'întâi, se simți prezența Duhului Sfânt. Cu toții își strânseră în tăcere mâna unul altuia și se împrăștiară în liniște pe la casele lor, ducând fiecare cu sine cugetări adânci și serioase.

(Va urmă).

Testamentul Regelui Carol.

Ca un înțelept a trăit Regele Carol și și-a guvernat țara, ridicându-o la treapta pe care se află astăzi, și cu rară înțelepciune s'a pregătit el din vreme și pentru calea pe care toți avem să o facem, Impărații și săracii, pentru trecerea la viața de veci. Și-a făcut încă înainte cu cincisprăzece ani testamentul, în care e reoglundata întreaga sa gândire și simțire, întreaga sa iubire de țară și de popor. Douăsprăzece milioane de lei a lăsat Regele Carol pentru scopuri de binefacere, pentru așezăminte nouă culturale și de binefacere și pentru iutărirea așezămintelor existente în România. Și-a adus aminte de fetele de ofițeri, de studenții săraci, de muncitorii rurali, de toate păturile poporului românesc, pe care l'a iubit și care l'a adorat pe el, în viață, ca și acum, după moarte. Testamentul seu sună astfel:

Testamentul meu scris de mine în luna lui Februarie 1899 pentru a fi publicat prin Monitor după moartea mea, cu rugămintă, ca ultima mea voință și dorință să fie urmată tocmai cum le-am descris aci de propria mea mână, fiind încă voinic și sănătos.

Având aproape 60 de ani, privesc ca o datorie, ca să mă hotărâsc a lua cele din urmă dispoziții. Alcătuiind acest testament, gândesc înainte de toate la iubitul meu popor, pentru care inima mea a bătut neîncetat și care a avut deplină încredere în mine. Viața mea eră așa strâns legată de această de Dumnezeu binecuvântată țară, că doresc să-i las, și după moartea mea, dovezi vădite de adâncă simpatie și de viul interes, pe care le-am avut pentru dânsa.

Zi și noapte m'am gândit la fericirea României, care a ajuns să ocupe acuma o poziție vrednică între

statele europene, m'am silit, ca simțământul religios să fie ridicat și dezvoltat în toate straturile societății și ca fiecare să împlinească datoria sa, având ca țintă numai interesele statului.

Cu toate greutățile pe cari le-am întâlnit, cu toate bănuelile cari s'au ridicat, mai ales la începutul Domniei mele în contra mea, expunându-mă la atacurile cele mai violente, am pășit, fără frică și fără șovăire, înainte pe calea dreaptă, având nemărginită încredere în Dumnezeu și în bunul simț al credinciosului meu popor.

Încunjurat și sprijinit de fruntașii țării, pentru cari am avut totdeauna o adâncă recunoștință și o vie afecțiune, am reușit să ridic, la gurile Dunării și pe marea neagră, un stat înzestrat cu o bună armată și cu toate mijloacele spre a putea menține frumoasa sa poziție și realiză odată înaltele sale aspirațiuni.

Succesorul meu la tron primește o moștenire de care el va fi mândru și pe care el o va cămăui, am toată speranța, în spiritul meu, călăuzit fiind de deviza: „Tot pentru țară, nimic pentru mine“.

Mulțumesc din suflet tuturor, cari au lucrat cu mine și cari m'au servit cu credință. Iert acelora, cari au scris și au vorbit în contra mea, căutând a mă calomniă, sau a aruncă îndoeli asupra bunelor mele intențiuni. Trimițând tuturor o ultimă salutare, plină de dragoste, rog ca și generațiile viitoare să-și amintească, din când în când, de acela, care s'a închinat cu tot sufletul iubitului său popor, în mijlocul cărui el s'a găsit așa de fericit. Pronia cerească a voit, ca să sfârșesc bogata mea viață, am trăit și mor cu deviza mea, care strălucește în armele României: „*Nihil sine Deo*“.

Doresc a fi îmbrăcat în uniforma de general (mieă ținută, cum am purtat-o în toate zilele), cu decorațiile de războiu, și numai Steaua României și Crucea de Hohenzollern pe piept.

Am rămas credincios religiei mele, însă am avut și o deosebită dragoste pentru biserica răsăriteană, în care scumpa mea fică Maria eră botezată. Binecuvântarea corpului meu se va face de un preot catolic, însă doresc, ca clerul amânduror bisericii să facă rugăciuni la sicriul meu, care trebuie să fie foarte simplu. Corpul meu va fi expus în sala Tronului, încunjurat de flori și de verdeață. Rog foarte mult, să nu fie cunune, afară de câteva, de flori naturale, și aceasta numai cât înmormântarea mea ar fi în lunile florilor, altmintrelea vor fi numai ramuri de brazi. Coroana de oțel, făurită dintr'un tun luat pe câmpul de luptă și stropit cu sângele vitejilor mei ostași, trebuie să fie depusă lângă mine, purtată până la cel din urmă locaș al meu și readusă atunci la palat. Sicriul meu, închis, va fi pus pe afetul unui tun biruit (dacă se poate) la Plevna și tras de șase cai din grajdurile mele, fără vâluri negre.

Toate steagurile, cari au falfăit pe câmpiile de bătae, vor fi purtate înaintea și în urma sicriului meu, ca semn, că scumpa mea armată a jurat credință steagului său și șefului său suprem, care prin voința lui Dumnezeu, nu mai este în mijlocul credincioșilor săi ostași. Tunurile vor bubui din toate forturile din București, Focșani și Galați, ridicate de mine ca un scut puternic al vetrei strămoșești în timpuri de grele încercări, de cari Cerul să păzească țara.

Trimit armatei mele, pe care am îngrijit-o cu dragoste și căreia i-am închinat toată inima, cea din urmă salutare, rugându-o a-mi păstră o amintire caldă.

Doresc, ca corpul meu să fie îngropat lângă biserica Curții de Argeș, reclădită de mine, și care poate

deveni mormântul dinastiei române. Însă când capitala regatului va cere, ca cenușele mele să rămână în mijlocul iubiților mei bucureșteni, atunci înmormântarea la Curtea de Argeș va fi provizorie, până ce se va clădi un mausoleu, pe o înălțime împrejurul orașului, unde se poate deschide un bulevard (mă gândesc la înălțimea, înainte de biserica Cărmidari, unde se găsește astăzi un pavilion al institutului geografic militar).

Recomand pe regina Elisabeta poporului meu, sigur fiind, că toți Români vor încunjura cu dragoste și credință pe prea iubita mea soție. Am hotărât, ca Regina Elisabeta să se folosească, cât ea va trăi, de toate veniturile moșiilor mele Broșteni, Sinaia, Predeal și Monastirea, care dau împreună o sumă de patru sute de mii lei cel puțin; în cazul, că veniturile vor scăde sub suma aci indicată, atunci succesorul meu va completa ce lipsește. Sper, că apartamentele din palatul regal dela București, ocupate astăzi de Regina, vor rămâne la dispoziția ei. Castelul Peleş îl hotărâsc ca reședință de vară pentru mult iubita mea soție. Întreținerea acestei reședințe este în sarcina succesorului meu, căruia las moștenire castelul, cu întreaga moșie Sinaia-Predeal, cu toate clădirile și stabilimentele. Moșia mea Broșteni, din județul Suceava, revine asemenea noului Rege al României din casa de Hohenzollern. Moșia mea Monastirea din județul Ilfov va deveni proprietate strănepotului și finului meu, Principele Carol al României, din ziua majorității sale. Din veniturile acestei moșii însă, nu se poate dispune înainte de moartea Reginei Elisabeta. Moșia mea Slobozia Zorleni din județul Tutova, cumpărată din moștenirea mea părintească, am destinat-o printr'un act deosebit (depus la Sigmaringen) iubitului meu nepot, Principele Carol de Hohenzollern. Orphelinatul agricol Ferdinand va rămâne neatins pe moșie și întreținut de viitorul Rege al României.

Casele și terenurile mele împrejurul palatului capitalei trec în posesiunea viitorului Rege al României.

Galeria mea de tablouri, tocmai acum este descrisă în catalogul ilustrat al bibliotecarului meu Bachelin, va rămâne pentru totdeauna și deaîntregul în țară, ca proprietate a coroanei României.

Succesorul meu (Principele Ferdinand al României) va plăti din economiile mele un milion de lei ca dar din partea mea Reginei Elisabeta, care poate dispune de această sumă cum ea va voi.

Dăruiesc asemenea șasesute mii de lei nepoatei mele, Principesei Maria a României, rugând totdeauna, ca viitoarea Regină să combată luxul, care aduce prin cheltueli nemăsurate atâtea nenorociri în familii.

Hotărâsc ca zestre pentru strănepoata mea, Principesa Elisabeta a României, optsute mii lei. Aceasta sumă va fi depusă în fondurile statului român, la casa de depuneri din București, și nu poate fi atinsă (nici chiar dobânzile) până la căsătorie, sau la vârsta de 21 de ani ai tinerei Principese.

Prin o bună gospodărie și o severă rândueală în cheltueli, fără a micșoră număratoarele ajutoare cerute din toate părțile, averea mea a crescut din an în an. Veniturile domeniului Coroanei au contribuit mai ales la aceasta creștere, mulțumită unei administrații foarte bune și prevăzătoare a dlui Kalinderu, care s'a închinat cu un devotament nemărginit la această instituțiune, devenită așa de folositoare pentru țara întreagă. Asemenea credinciosul meu secretar L. Basset, a condus trebile mele cu atâtea circumspecție, că pot dispune astăzi de sume însemnate în folosul scumpei mele Români și pentru binefaceri.

Am hotărât dar o sumă de douăsprezece milioane lei pentru diferite așezăminte, noi fundațiuni și ajutoare, în fondurile statului și publice, în acțiuni sau bani. Aceasta sumă va fi distribuită precum urmează:

1. La Academia Română șasesute mii lei, ca capital pentru publicațiuni.
2. La fundațiunea mea universitară, pentru sporirea capitalului, șasesute mii lei.
3. La orfelinatul Ferdinand din Zorleni, lângă Bârlad, pentru sporirea capitalului, cincisute mii lei.
4. Pentru întemeerea unui internat de fete de ofițeri din armata mea, ca un institut de educațiune, cu un învățământ practic (ca Augusta-Stift la Charlottenburg), la Craiova, două milioane.
5. Pentru întemeerea unei școli industriale la București (organizarea sa aproape ca aceea dela Mûnich) trei milioane lei.

Suma de cinci milioane, pentru Nr. 4 și 5, va fi depusă în fondurile statului, la casa de depuneri. Dobânzile vor fi întrebuințate numai la sporirea capitalului, până la deschiderea acestor două așezăminte. O terțialitate din capital este pentru clădirea, două terțialități pentru întreținerea lor. Dobânda banilor în timpul clădirii va fi plătită de succesorul meu, și terenurile pe cari se vor ridica aceste două institute, rog foarte mult a le da fără plată.

6. La societatea de binefacere Elisabeta, pentru sporirea capitalului, patru sute mii lei.
7. La societatea geografică, fondată de mine, trei sute mii lei, ca capital.

8. Pentru surorile de caritate, fondate de Regina Elisabeta, trei sute mii lei, ca capital.

9. Pentru întemeerea unui fond, spre a veni în ajutor ofițerilor, cari sunt în strămoare, un milion lei, ca capital, depus în rentă română la casa de depuneri. Se poate da ofițerilor din armata mea din capital împrumuturi până la cinci mii lei, cu patru la sută. Însă aceasta sumă trebuie să fie înapoiată treptat, după patru sau cinci ani.

10. Pentru întemeerea unui fond ca ajutor pentru studenții săraci cinci sute mii lei, capital depus în fonduri de stat, la casa de depuneri. În fiecare an dobânzile acestui capital vor fi împărțite între cincizeci studenți săraci.

11. Pentru burse în străinătate, spre a pregăti pe tineri pentru școala industrială, ca profesori, cinci sute mii lei, ca capital.

12. Pentru biserica națională șase sute mii lei, ca capital. Dobânzile vor fi întrebuințate ca ajutor pentru biserici sărace, în reparație, sau începute și cari nu pot fi isprăvite, din cauza lipsei de mijloace.

13. Pentru cantinele școlare capital trei sute mii lei.

14. Pentru distribuirea la diferite societăți de binefacere și de încurajare, recunoscute ca persoane juridice, cinci sute mii lei.

15. Pentru sporirea capitalului la casa de ajutor, înființată de mine, în amintirea a 25-a aniversare a căsătoriei mele, 1894, pentru muncitorii rurali în anii de secetă, patru sute mii lei.

16. Pentru biserica catolică din România patru sute mii lei.

17. Pentru biserica protestantă una sută mii lei. Distribuirea acestor douăsprezece milioane va fi începută numai un an după moartea mea, astfel, ca toate dobânzile acestei sume (aproape cinci sute mii lei) să rămână disponibile.

Hotărâse ca acești bani să fie întrebuințați în modul următor:

Intregul personal superior și inferior al curții regale, al casei și al administrației mele, va primi lefii cum sunt provăzute pentru dânsul în budgetul meu, încă un an întreg după moartea mea, adică 12 luni. Suma acestor lefi se urcă aproape la 240.000 lei. Restul va fi distribuit astfel, ca pomană pentru săraci:

În București cincizeci mii lei. La Iași treizeci mii lei. La Craiova douăzeci mii lei. La Galați zece mii lei. La Brăila zece mii lei. La Ploești zece mii lei. La Botoșani zece mii lei. La Bârlad zece mii lei. La Focșani opt mii lei. La Pitești opt mii lei. Pentru fiecare din celelalte orașe, capitale de județe, cinci mii lei.

Dacă milostivirea lui Dumnezeu îmi va dărui încă câțiva ani, am dorința a prevedea, în codicile, alte legate, în folosul țării. Stăruesc însă, ca acest testament, scris de propria mea mână, care conține tot ce doare astăzi, în anul 1899, să fie urmat și executat întocmai, cum l'am alcătuit.

Înălțând rugăciuni ferbinți către Atotputernicul, ca să ocrotească deapururea România și să răspândească toate harurile asupra scumpului meu popor, mă închin cu smerenie înaintea voinței lui Dumnezeu și iscălesc cea din urmă hotărâre a mea, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, Amin.

Făcut în București, la 14/26 februarie, 1899.

Carol m. p.

Am scris și iscălit de propria mea mână acest testament, pe două coale, formând opt pagini, legate cu un fir roșu, și am pus siglul meu". 14/26 februarie 1899. Carol m. p.

Codicilul.

Testamentul a fost întregit cu dispozițiile cuprinse în codicilul făcut în 14/27 decembrie 1911, în București. Codicilul sună astfel:

Codicil la testamentul meu din 14/26 februarie 1899, scris și iscălit de propria mea mână, în decembrie 1911.

Hotărâse încă, din averea mea să fie depus un capital de un milion lei, în bani sau în renta statului (cu minimum patru la sută), pentru strănepotul meu Principele Nicolae al României, care se va bucura de dobânda acestui capital din ziua majorității sale.

Asemenea strănepoatele mele, Frincipesele Maria și Ileana a României, vor primi fiecare cinci sute de mii lei, în bani sau rentă de stat (cu minimum patru la sută) a căror dobândă va fi plătită în ziua majorității lor, sau când ele se vor căsători.

Strănepoții mei, Principele moștenitor și fratele lui, Francisc Iosif de Hohenzolern, vor primi fiecare ca dar suma de treisute mii lei. Asemenea toate rudelile mele, cumnate, nepoate, strănepoate, strănepoți, vor primi fiecare un dar, care trebuie să aibă cel puțin un preț de optsute până la o mie lei.

Doresc, ca toate persoanele cari m'au servit în timpul domniei mele, ca miniștri, adjutanți regali, funcționari ai casei regale și princiare, dame de onoare, etc. să primească fiecare un dar, consistând într'un obiect de artă, un tablou, o miniatură, un ac, un ceasornic, un inel, etc. Cele din urmă obiecte vor fi luate din cutiile mele, cari conțin bijuterii destinate ca daruri.

Fondul de treisute mii lei, care l-am destinat anul acesta pentru universitatea dela Iași, va fi sporit încă cu un capital de treisute mii lei și întrebuințat pentru un cămin studențesc. În cas că nu s'a cum-

părat o casă pentru studenți' atunci o sută mii lei va fi luată pentru îndeplinirea acestui scop. Dobânda dela două sute mil lei va fi pentru întreținerea acestei case.

Colecțiunea mea de arme din castelul Peleş, va rămâne în întregul său acolo, ca proprietate a coroanei României. Aceasta colecțiune are un catalog detaliat.

Moșia mea „Umkirch“, situată în marele ducat de Baden, va primi un capital, ca fond, de treisute mii lei, care se deede un venit de cel puțin 12 mii lei pe an. Acest venit este destinat jumătate pentru binefaceri în folosul statului și jumătate pentru îmbunătățirea acestei moșii și a clădirilor sale. Se poate lua o sumă de optzeci mii lei pentru aducerea apei în castel și în sat. Suma aceasta va fi amortizată, luând de fiecare jumătate trei mii de lei pe an, adică de binefacere și de îmbunătățire și de întreținere a castelului (șase mii lei).

Acest fond, care va purta numele meu, va fi administrat de un comitet, compus de administratorul moșiei, de preot și de primar. El va hotărâ întreținerea venitului acestui capital.

Dacă iubita mea soție, Regina Elisabeta, este încă în viață, ea va primi o sumă de două milioane lei, spre a dispune cum va crede de acești bani. Poatecă ea va dori a întrebuița din aceasta sumă o sută mii lei pentru îmbunătățirea casei sale Segenhaus, lângă Neu-Wied. Asemenea ea va dori să facă legate și donațiuni la diferite fundațiuni înființate de dânsa.)

Strănepoata mea, Princesa Elisabeta a României, va primi încă două sute mii lei capital. Astfel zestrea care am prevăzut-o în testamentul meu din 14/26 februarie 1899 pentru Princesă, va fi de un milion lei. Venitul acestui capital trebuie să fie cel puțin patru și jumătate la sută.

Iubita mea nepoată Princesa Maria a României va primi șase sute mii lei, sumă de care ea poate dispune cum va crede.

Toată averea mea în bani, acțiuni, obligații, fonduri de stat, după plata tuturor legatelor, va rămâne iubitului meu nepot, Principele Ferdinand al României, sumă care dorește să fie păstrată ca capital.

Domnul Basset, secretarul meu, va primi o pensie de o mie lei pe lună, care va fi plătită chiar dacă el va urma serviciul seu lângă moștenitorul meu. Ca un semn al mulțumirii mele pentru serviciile sale el va primi un legat de o sută mii lei, dacă el va fi încă în viață. Văduva lui va primi o pensie de șase mii lei pe an. Fiii doctorului Kremnitz vor primi fiecare patruzeci mii lei ca dar și vor da din aceasta sumă patru mii lei mamei lor, a cărei pensie de douăsprăzeze mii lei, dați până acum, va fi plătită până la moartea ei.

Scris și iscălit de propria mea mână, București, 14/27 Decembrie, 1911. Carol m. p.

Funerariile Regelui Carol.

Joi în 2/15 oct. spre seară au fost coborât în cavoul mănăstirii Curtea de Argeș rămășițele pământești ale primului rege român. La petrecerea spre cele veșnice a regelui a luat parte lume imensă, deoarece din privilegiul funerariilor regelui, călătoria pe trenuri fiind gratuită, trenurile aduceau în fiecare oră mii de oameni spre capitală. Accesul publicului la palat a fost admisă până miereuri la orele 3 noaptea.

Date fiind împrejurările excepționale internaționale, Familia Regală și-a exprimat dorința să nu să trimită misiuni speciale din partea Curților streine la funerariile regelui Carol. Cu toate acestea împăratul Germaniei a ținut să fie reprezentat printr'un delegat special, care a sosit mercuri la amiazi, în persoana contelui de Wedel.

Joi dimineața la orele 6 în prezența regelui Ferdinand și a aghiotanților regali s'a procedat la acoperirea cosciugului, peste care s'a pus apoi un steag tricolor și o purpură cu emblema casei de Hohenzollern. Sigilarea cosciugului s'a făcut prin d. Dr. Mina Minovici.

Dela orele 8 și 15, trupele se aflau toate instalate pe locurile dinainte fixate.

Parada a fost comandată de generalul Cotescu.

În mijlocul Pieței Carol se aflau drapelurile corpurilor, cari au luat parte în războiul din 1877, iar în spatele drapelurilor, veteranii din 1877—78.

La orele 7 și 9 s'a oficiat serviciu religios pentru odihna sufletului defunctului suveran.

După sfârșirea slujbei religioase, sicriul a fost coborât în curtea palatului pe dricul tunului pe care a fost adus la gara Mogoșoaia. Cei 6 cai inhămați au fost descoperiți și fără nici un semn de doliu.

În momentul care a fost așezat sicriul regal pe dricul de tun, au început să sune toate clopotele bisericilor din capitală și din cele 101 lovituri de tun să dea primele salve, iar muzica companiei de onoare dela palat a intonat imnul regal.

Mulțimea cu capetele descoperite, ascultă înfiorați de durere și ochii înlăcrimați.

La orele 10 cortegiul format din membrii Casei Domnitoare și din toți dignitarii înalți civili și militari, a plecat între loviturile de tun ale fortăreței, îndreptându-se, încet, spre calea Griviței până la gara de Nord.

Pe drum, toate balcoanele erau îndesate de lume. Dela palatul regal până la gara de Nord, pe amândouă părțile străzilor erau înșirate trupe.

Circulația pe străzi pe acest timp a fost complet intreruptă.

Cortegiul ajuns la gara de Nord, sicriul a fost ridicat de pe lafet și pus, între sunetele „Imnului regal“ și între onorurile date de o companie de infanterie, pe trenul mortuar, cu care împreună a plecat întreaga familie regală și fruntașii statului la orele 11 și 30 spre Curtea de Argeș. Peste 10 minute a plecat un alt tren' în care au luat loc membrii sinodului, generalii și alți demnitari înalți. Pe acest tren au fost așezate și drapelurile.

Regina Văduvă Elisabeta din cauza slăbiciunii corporale, n'a putut pleca la Curtea de Argeș, ci a rămas în București.

La ora 2 d. a. pe un timp frumos de toamnă, în așteptarea alor mii de oameni, cari acopăr și dealurile din împrejurime, sosește trenul mortuar în gara Curții de Argeș. Sosirea trenului o vestește comp. de onoare a reg. 4 Argeș de sub comanda dlui colonel Scărlătescu.

Cosciugul este ridicat pe umeri de generalii casei militare a regelui și așezat pe dricul de tun, apoi pornește spre veșnicul locaș între două drapelurile dela 1877 ale reg. 4 Argeș și 12 infanterie. În urma sicriului merge abătut regele Ferdinand, având în dreapta sa pe prințul Carol, iar în stânga pe prințul Nicolae.

Pe tot parcursul până la mănăstire a tras salve o baterie a reg. 6 de artilerie. Ajuns în curtea mă-

năstirei, cosciugul a fost dus sub baldachinul mănăstirei împodobit cu flori naturale, care mai mult au plăcut regretatului suveran.

Sub baldachin s'a ținut o slujbă religioasă, după care a fost dus în mănăstire și așezat alături de mormântul lui Neogoe Basarab. La scoborârea sicriului a luat parte numai familia regală și miniștrii, iar bateria reg. 1 artilerie „Regele Carol“ a tras salve.

Ușile mănăstirei s'au închis apoi, lăsând pe lucrători să așeze lespeda mormântală.

După înmormântare, curtea regală s'a înapoiat în capitală cu trenul regal, iar invitații și demnitarii țării 10 minute mai târziu cu un tren special, lăsând defunctul suveran spre odihnă veșnică în biserica legendară, care acum, după prorocia Lui, a devenit „simbol de unire întru slava strămoșească și renașterea națională, loc de închinare și amintire de cel ce a iubit România din toată inima sa“.

CRONICA.

† **Dimitrie A. Sturdza**, unul dintre cei mai luminați bărbați de stat ai României fost prim ministru, secretar al Academiei Române și șef al partidului liberal, după o viață lungă și plină de fapte mari pentru țara sa a răposat în etate de 81 ani, plecând la cele eterne odată cu regele său iubit, cu care împreună a lucrat patru decenii la întărirea regatului Român. Odihnească în pace!

Inștiințare oficială. In atențiune glotașilor.

Pe baza articolului pe lege XX din anul 1886 se ordonă tuturor acelor obligați la gloate, cari s'au născut în răstimpul dela anul 1878 până la anul 1890 inclusiv prin comisiile de înrolare, sau prin comisiunile mixte de supraarbitrare până la finea anului 1913 au fost aflați de incapabili pentru arme, respective acelor cari prin comisiunea de supraarbitrare militară sau de honvezi până la finea anului 1913 au fost concediați din armata comună, dela honvezime sau dela jandarmerie, ori acelor cari până acum nu au fost încă asentați: ca pentru conșcierea lor să se prezinte înaintea primăriei comunale (autorității orașenești) în localitatea lor, iar în comunele micș la sediul notariatului cercual și anume: în Arad la secția militară dela 22—29 Octomvrie n. Cu ocaziunea prezentării este a se arăta pentru legitimare cărticica de glotași ce eventual ar fi în posesiunea celui obligat la gloate. Persoanele conșcise, amăsurat dispozițiilor ce se vor publica mai târziu prin primărie, în răstimpul dela 16 Noemvrie până la 31 Decemvrie a. c. și în localitățile acolo indicate vor fi aduși la revista de prezentare a glotașilor și acolo vor fi clasificați după abilitatea lor. Cei aflați abili vor fi înștiințați despre timpul intrării lor în serviciu. Acei obligați la gloate, cari sunt candidați la preoție pentru confesiunile religioase recipiate ori legal recunoscute, precum și acei cari pe baza studiilor terminate conform paragrafului 21 a legii despre forța armată actualmente au dreptul la beneficiul voluntariatului de un an, sunt datori a dovedi aceasta cu ocaziunea revistei de prezentare prin certificat din partea institutului respectiv. Sunt dispensați dela conșciere, dela înfățișarea la revista de prezentare de glotași și totodată pe timp nedeterminat și dela serviciul activ la gloate, următorii: a) persoanele obligate la

gloate cari sunt stabil aplicați la agenția de finanțe; — b) persoanele obligate la gloate cari sunt stabil aplicate la căile ferate și în atelierelor acelor la serviciul de movement, de menținere a căii, de manevrare și de magazin, mai departe la direcțiunea r. u. centrală a fabricilor de fer și în fabricile și uzinele de sub conducerea acesteia; — c) persoanele obligate la gloate aplicate în mod stabil la serviciul de movement dela institutelor de poștă și telegraf, la ces. și reg. prima societate privilegiată pentru navigațiunea pe Dunăre, la societatea anonimă reg. un. de navigațiune fluvială și maritimă, la societatea sud-germană de navigațiune pe Dunăre, precum și la alte întreprinderi particulare de navigațiune maritimă, cari iau parte la movementul de războiu și cari vor fi separat designate de către direcțiunea ces. și reg. pentru transporturi pe mare din Triest sau în fabricile și atelierelor acelorși anexe; — d) persoanele obligate la gloate aparținătoare secțiilor muncitorești dela minele de cărbuni de piatră; — e) persoanele obligate la gloate, cari sunt muncitori glotași designați prin comune și orașe precum și aceia aplicați la servicii având speciale scopuri pentru războiu; — f) acele persoane obligate la gloate, cari și până acum provizor au fost dispensați dela serviciul activ la gloate și în fine — g) preoții hirotoniți respective ordinați precum și profesori fiind preoți hirotoniți ai confesiunilor recipiate și legal recunoscute. Acela care nu va face destul ordinului de chemare, va fi adus cu forța și va fi pedepsit cu toată rigoarea legii.

University of Cluj Concourse.

Pe baza ordinului Ven. Conzistor eparhial din Oradea-mare, de Nrul 2422/914. se publică din nou concurs pentru îndeplinirea parohiei de cl. II din Chișlaz (Vámosláz), cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul oficios, pe lângă beneficiul următor:

1. Locuință bună cu 3 odăi, bucătărie, cămară, supraedificatele de lipsă, și grădina de legume.
2. Pământ arător 17 jug. a, 1600 □. st.
3. Pășunat pentru 6 vite.
4. Bir dela fiecare casă cu pământ 1, dela casă fără pământ $\frac{1}{2}$ vică grâu, săcară ori cucuruz sau răscumpărată vica a, 2 cor. 50. fil.
5. Stolele uzuete: botez 80 fil; cununie 6 cor; sfeștanie 1 cor; maslu 2 cor; înmormântare mică 2 cor; mare 6-12 cor.
6. Intregirea dela stat.

Darea după beneficiu o supoartă alesul, precum va avea să provadă și catehizările dela ori-ce școală din comună, fără să pretindă ceva onorar special dela parohie.

Doritori de a ocupa acest post, sunt poștiți a-și înainta recursele—adjustate cu documentele originale, și adresate comit. par. din Chișlaz—la P. o. oficiu protopopesc din Oradea-mare, având—cu stricta observare a prescrișelor regulamentului a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică de acolo, pentru dovedirea desterității în rituale și oratorie.

Comit. parohial.

In cotelegere cu: Andreiu Horvath protoprezbiterul
Orăzii-mari:

—□—

1—3

Conform rezoluțiunei Vener. Consistor de sub Nr. 4742/1914 dd. 28 august a. c., prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea postului de capelan temporal, cu drept de succesiune, pe lângă veteranul paroh

Gheorghe Bălan din **B. Comloș** (Nagykomlós, comitatul Torontál) cu termen de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala” pe lângă următoarele condițiuni:

1. Alegândul capelan va primi în beneficiul său $\frac{1}{2}$ din stole și bir, apoi $\frac{1}{2}$ din sesia parohială și anume partea mai îndepărtată de comună, iar partea mai apropiată de comună rămâne parohului. La întregirea dela stat a parohului însă nu are drept. Va suportă toate dările publice după venitul beneficiat; se va îngriji de locuință pentru sine; va catehiza conform ordinațiunilor ce le va primi dela Superioritatea sa bisericească, fără a pretinde remunerațiune dela comuna bisericească.

2. Alegândul capelan va fi obligat să substituie în funcțiunile preoțești pe protopopul tractual, în caz de lipsă, beneficiind în asemenea cazuri stola întreagă.

Contractul de esarendare a sesiunii parohiale beneficiate de parohul Gheorghe Bălan pentru partea cedată alegândul capelan, va putea să rămână în vigoare numai cu învoirea acestuia.

4. Parohia fiind de clasa primă, dela reflectanți se recere cvalificațiune de clasa primă conform concluzului 84 al Sinodului Eparhial din 1910.

5. Reflectanții vor avea a se prezenta în sfânta biserică din loc cu observarea §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, spre a-și arată desteritatea în rituale și oratorie.

9 Recursele, adresate comitetului parohial și ajustate conform prescrișelor §-lui 13 din Statutul organic și Regulamentul în vigoare, sunt a se înainta Prea Onor. Oficiu protopresbiteral gr. ort. român din B. Comloș (Nagykomlós).

B. Comloș, din ședința comitetului parohial ținută la 10/23 august 1914.

Stefan Radu
preș. comit. par.

Gheorghe Păcățian
not. ad hoc.

În conțelegere cu: *Mihai Păcățian* protopresbiter asessor consistorial.

—□—

2 3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școala gr.-or. rom. din **Brestovaț** (Aga), tractul Belințului, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata 141 cor. 60 fileri; 2. 720 litre grâu, prețuite în 81 cor. 60 fileri; 3. 720 litre cucuruz, prețuite în 60 coroane; 4. 3 jugăre 695□ de pământ, parte arător, parte fânaș, prețuit în 80 cor.; 5. Pentru conferință 10 cor.; 6. Pentru scripturistică 10 coroane; 7. locuință corespunzătoare legii, cu grădină intra și estravilană, la olaltă 705□.

Toate acestea le dă comuna bisericească.

Dela înmormântări, unde va fi poftit, 80 fileri, iar cu liturgie 2 coroane.

Pentru întregirea salarului la suma cerută de lege, înaltul Guvern, prin rezoluția Nr. 30814/1913, a pus în prospect acordarea ajutorului de stat.

Dările publice după pământurile și grădinile ce i-se dau în folosință, va avea să le supoarte învățătorul, care va fi ales.

Alesul, fără alta remunerație, are să preste și servicii cantonale, atât în, cât și afară de biserică.

Concurenții au să-și ajusteze concursesele cu următoarele documente:

1. Estras de naștere din matricula civilă;

2. Estras de botez din matricula bisericească;
3. Diploma de învățător;
4. Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány) dela antistia comunei natale a concurentului și
5. Atestat despre serviciul de până aci.

Reflectanții la acest post au să-și trimită petițiile concursuale, adresate comitetului parohial din Brestovaț, pe calea oficiului protopresbiteral din Belinț (Belenche, Temes megye) și să se prezenteze odată într'o duminică ori sârbătoare în s. biserică de acolo, spre a-și arată desteritatea în cântare și în tipic.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a schimba naturalile în bani, după prețul fixat în acest concurs.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gherasim Sêrb* protopresbiter.
—□— 3—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător la școala gr.-or. rom. din **Selegeni** (Szelezsény) se escrie concurs cu termen de **30 zile**.

Emolumente: 1. 200 cor. din cassada epitropiei culturale. 2. 6 Hl. grâu și 6 Hl. cucuruz, eventual prețul acestora staverit în 164 coroane. 3. Scripturistica 6 cor. 4. Conferințe 20 cor. 5. Stolele obicinuite.

La recourse sunt a se alătură în original: 1. Estras de botez. 2. Diploma. 3. Atestat de apartinență. 4. Atestat de serviciu.

Alesul va provedea strana fără alta remunerație.

Recursele adresate comitetului parohial din Selegeni sunt a se înainta oficiului ppbiteral gr.-or. rom. din Buteni, având reflectanții a se prezenta în sfta biserică din Selegeni spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *F. Roxin* ppresbiter, insp. școlar.
—□— 3—3 gr.

La librăria diecezană din Arad.

Au apărut și se găsesc de vânzare

Șaizeci și cinci de predici populare

premiat de academia română

de

Arhim. I. Scriban.

**à cor. 4. exempl.
plus porto 30 fil.**

